

[Hanne Reintoft.]

domsret, det vil sige udnyttelsesret, forbliver hans.“

Den private ejendomsret til jorden er blevet en hindring for fremskridt. Stordriftsfordelene er blevet så indlysende, at det altså ikke blot er i de socialistiske lande, man erkender dem, men nu også i Danmark, både fra de forskellige organisationers og fra statsministerens side. Den fulde udnyttelse af teknikken kræver meget store marker. Der fås i dag traktorer på 300 hk, og med flyvemaskine kan man så korn, sprede kunstgødning osv.

De tekniske muligheder er altså meget store, men man kan ikke løse landbrugets problemer hen over hovedet på landmændene. Alt, hvad der sætter skred i landbrugets udvikling, må og skal ske gennem landmændene og deres forståelse for det. Landbruget fik jo ikke mejeriselskabet Danmark bare ved at udnævne en direktør, det må man ikke glemme, og landbruget får ikke løst sine problemer ved at tillade spekulanter forvaltning af jorden. Gennem andelsbevægelsen skal landmændene selv udvide deres organisationsrammer, og fra lovgivningens side skal vi sikre, at jorden tilfalder danske landmænd, sikre en jordfordeling, der svarer til landmændenes ønsker og ikke til aktionærernes ønsker.

Forslaget om rente- og afdragsfri lån til egen ejendom, der er erhvervet efter 1960, skelner ikke i forslaget mellem husmanden og godsejeren. Hjemmemarkedsordningerne skelner heller ikke mellem brugsstørrelserne. Vi kan ikke være med til, at forbrugerne og staten skal betale subsidier til godsejerne. Under produktionsfremmende foranstaltninger stilles forslag om landbrugsuddannelsen, men man må beklage, at der ikke siges noget som helst om de diskriminerende love, som landarbejderne er underkastet. Medhjælperloven burde jo revideres eller måske helt afskaffes og landarbejderne ind under den normale erhvervslovgivning.

Indledningsvis nævntes, at SF's forslag muliggør en genoprettelse af bøndernes hoveri-, tiende- og fæsteordninger. Vi er jo allerede stærkt på vej, selv om det i dag hedder noget andet. Jordfordelingen er sat over styr, landbrugets renteudgifter udgjorde i 1960 12 pct. af bruttofaktoriindkomsten, men i 1968 var renteudgifterne fordoblet og

udgjorde 24 pct. af landbrugets bruttofaktoriindkomst. Renteudgifterne er i dag forholdsvist mere tyngende, end tiendeafgiften var i gamle dage.

Vi vil gerne arbejde med på en landbrugsreform, men det skal være en landbrugsreform, der støtter de arbejdende landmænd, det skal ikke være noget, der støtter anonyme aktionærer og andre SF-beskyttede selskaber og kapitalister.

Ordføreren for forslagsstillerne (Morten Lange): Jo længere ordførerrækken skred frem, jo mere spredte min bekymring sig. For jeg må jo indrømme, at landbrugsministerens første bemærkninger ikke var særlig venlige, men da jeg først fik den udmærkede erklæring fra hr. Niels Ravn, at her var et forslag med den stik modsatte linje af, hvad det konservative folkeparti kunne forestille sig, så var jeg da klar over, at det formodentlig var et forslag af en sådan type, som man kan vente af et socialistisk parti. Når så yderligere fru Hanne Reintoft bagefter kommer og forklarer, at nu har jeg tænkt mig at sælge dansk landbrug til den grusomste udbytning, men af aktiekapitalister, medens de øvrige ordførere har draget den konklusion, at det er en statsdirigering, jeg sigter efter, så er det nok, fordi dette forslag i virkeligheden er en nogenlunde afrundet fremtidsreform for dansk landbrug og nok fortjener at blive gennemgået noget mere omhyggeligt, end den er blevet ved dette møde. Det bliver den også nok, for jeg har lagt mærke til, at en lang række af de ting, som er blevet nævnt i det forslag, jeg har fremsat, jo alligevel er gået igen ikke alene positivt i denne debat, men også i den debat, der føres i landbrugskredse rundt omkring i landet.

Jeg tror blot, at det, vi må gøre os klart, er, at de virkelig alvorlige spørgsmål for dansk landbrug forbliver stadig væk skjult under busken for de grupper, som har haft magt til at fastlægge en dansk landbrugspolitik gennem de sidste temmelig mange år.

Det er ikke, fordi vi ikke får betænkninger om sagen. Krogstrupudvalget, som det kaldes, har barslet med utallige bind i landbrugsgrønt, og hvis man nogen sinde kan sige, at et stort bjerg har barslet med en meget lille mus, så er det det omtalte udvalg, for det er meget, meget svært at se,